

cumentada al S. XIII: *Cogolos* (P. Pujol, *Docs. Vg. Urg.* 7.11).

Cogolla, sengles partides dels termes de Biar (Alcoià) (xxxvi, 12.21) i Cabanes de l'Arc (xxix, 124.1).

La *Cogulla*, turonet del terme de Lavansa (xxxviii, 5 26.2).

La *Cogulla*, partida del terme de Purroi, en el trini dels bisbats de Lleida, la Seu i Barbastro (xliv, 17).

Mas de la *Cogulla*, mas antic del terme de Morella¹⁰ documentat l'any 1547 (*BABL* xii, 176).

Sa *Cuculla de Maçana*, partida del te. de Campanet (Mallorca), també anomenada *Es Picó* (xl, 85.5.16).

Variante mossàrab amb *-c-*

El *Cocoll*, partida de Castell de Castells (Marina valenciana).

Les *Cocolles*, partida de Ginestar (Ribera d'Ebre).

Són derivats diversos del ll. CŪCULLUM, -A 'caputxa' que prengué el sentit de 'capdamunt o capciró' de moltes coses, com s'explica en *DECat* ii, 808-10; uns en forma masculina, altres en forma femenina; en les formes amb *-c-* s'ha conservat la *-c-* per mossarabisme.

DERIVATS i PARÒNIMS

Cogolells, lloc que depenia de Vilanant (Alt Empordà) documentat l'any 988 (*Marca Hispanica*, 886) entre les possessions del Monestir de Sant Esteve de Banyoles: *Cocolellos*. L'any 1319 trobem *Cogolellis* (*BABL* iv, 476). Amb dissimilació *ll-ll > l-ll*.

S'hi relaciona també *cucurulla*, *DECat* iii, 809a17-³⁰ 26, b11 ss. I notem que la Plaça de la *Cucurulla*, de Barcelona (prop del Pi i la Portaferrissa), el Baró de Maldà l'anomena adés així, adés «de la *Cucurella*» (*Calaix de Sastre*, 1802, vi, 52).

Los *Cucullars*, partida del terme de Falset.

Puig Cogullat a. 1340, prop de Castellnou dels Aspres (Rosselló), com si diguéssim 'puig encaputxat'.

El *Cogulló d'Estela*, turó en el terme de Castellar del Riu, en el massís dels Rasos de Peguera. Oït *al*⁴⁰ *kuguió* a Corbera d'Espinalbet per JCor.

Cogulló, muntanya entre Vallverd i Cabra, documentada l'any 1190: *Cugull* (Miret, *TemplH.*, 277).

El *Cogulló*, partida de la Pobla de Benifassà (Ports de la Tinença) (xxvii, 131.17).

El *Cogulló*, partida de Serra d'En Galceran (Alt Maestrat) (xxviii, 157.22; 160.2). Oït *el kugu-* i *el kubuló* per JCor.

Cogulló, partides de Sant Climent de Mussuptà (Mallorca) (xliv, 60.20.21.22). Oït *kugó* Gros i Pe-⁵⁰ tit, i *kugunét* per JCor.

Baumes dels Cogullons, en el terme de Saldes (Berguedà).

Els Cogullons, partida del terme de Vallcebolera (xxiii, 52.3).

Cogullons, agregat de l'ajuntament de Montblanc (Conca de Barberà). Oït *kogulõns* a Montblanc per Casac. (c. 1920).

La *Cogula*, partida de la Torre de Cabdella (xxxvii,⁶⁰

132.19; 134.23), ve del nom de la mala herba *cogula*, d'etim. diferent (*DECat* ii, 1685b31 ss.). J. F. C.

COGOMELLA, -MELLS, -MAR

Cogomells, partida antiga del terme de Cerc (Alt Urgell), documentada l'any 1563: *Cugumells* (*BABL* xvi, 60-61).

Serra de Cogomella o de Sant Salvador, al N. del terme de Roda (Alta Ribagorça).

DOC. ANT. *Cogomella* i *Cocumella* a. 1018 (Serrano, *Not. Hist. Rib.*, 484).

Barranc de Cogomar i *Coll de Cogomar*, partides del terme de Manyanet (Alta Ribagorça) (xix, 169).

ETIM. De *cogoma* 'mena de bolet' (*DECat* ii, 807¹⁵ a15-808a20; *PVA/Gc*, 404-5). Diminutius i collectius en *-ar*.

Los COGOTS

Partida de Pinell del Broi (Terra Alta).

ETIM. NL emparentat amb el rossellonès *cogot*, l'occità *cogòt* i amb el castellà *cogote* (*DECat* ii, 742b 5-34). La partida de Pinell devia rebre el nom per la forma arrodonina d'una superfície anàloga a l'aspecte del clatell de les persones. J. F. C.

Cogul, V. *Cogolló* i *Puig-Cogul*

COGULLAC i CUGUNYÀ

Mas ja vell de Granollers de Rocacorba, al terme de St. Martí de Llèmena (Gironès).

DOC. ANT. Els únics testimonis antics que se'n coneixen semblen ser *Cuguyach* i *Cugunyach* S. xiv, els quals apareixen en un trasllat del Llibre Vert de Girona (*BDLC* iii, 107).¹

³⁵ ETIM. Malgrat la menció *Cugunyach* del S. xiv (però potser ja no la de *Cuguyach*) la qual, al capdavall, podria tenir una *n* suplida a tort (*ny* per *y = ll?*) sembla tenir origen anàleg al del NL conflentí següent: ²

CUGUNYÀ

Llogaret antic situat al terme de Vernet (Conflent) del qual hi ha diversos testimonis recollits per Alart (*InvlC*, s. v. *Bassier. cugucia, Cugunya*): *castrum de Cuguniano* 1240, *Petrus de Cuguniano domicellus*⁴⁵ 1268 *Bn Dominici de Cugunya clericus* 1284, *in loco voc. de Cugunya* 1294; *P. Cugunya d'Estagel* 1310 (Alart, *RLR* x, 67).

Més antics encara són els testimonis següents: *Cuguniano* c. 1070, *forteda de Cuguniano* 1140 (*Liber Feud. Maior* ii, 15, 177), si bé potser no totes es refereixen al mateix indret, car n'existeix un parònim no gaire lluny, a l'Aude, al cantó de Tuixà, entre aquest poble i St. Pau de Fenollet, del qual es coneixen nombroses mencions medievals: *Cucunianum* 951; *Cucugnanum*, *Chugunanum* 1195; *Kuguagnanum*, *Kuguegnanum*, *Cugunianum* 1247; *Qugudianum* 1258, *Cugunha* 1341, *ecclesia de Cuganbano* 1360, *Qugunhan* S. xiv, *Cugunhan* 1639, NL que segons Sabarthès (*Dict. topogr. de l'Aude*, s. v. *Cucugnan*), es pronuncia vulgarment *Cucugnà* (és a dir, *kükünjá*).²